Nr. 13. Sobota, 6 Września 1913 r. Rok I.

NOWA GAZETA ŁÓDZKA

Wychodzi codziennie po południu, oprócz niedziel i świąt uroczystych.

W soboty z dodatkami ilustrowanemi dla prenumeratorów. :: Egzemplarz pojedynczy 3 kop. :: Na stacjach kolejowych 5 kop.

Prenumerata w Łodzi wynosi:

Rocznie 6 rb., półrocznie 3 rb., kwartalnie 1 rb 50 kop., miesięcznie 50 kop.
Za odnoszenie do domu 10 kop. miesięcznie.
Zagranicą miesięcznie rb. 1.

Redaktor lub jego zastępca przyjmuje interesantów w sprawach redakcyjnych od 9 do 1 w redakcji — Widzewska 106a. i od 7 do 8 w administracji ulica Przejazd 1.
Redakcja ulica Widzewska nr. 106a (Telefonu Nr. 20-22). Admnistracja — Przejazd nr. 1 (Telefon 20-30). Nr. skrzynki pocztowej 570.
Rękopisów drobnych redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Nadesłane na 1 stronicy 50 kop. za wiersz lub jego miejsce, wśród tekstu 60 kop., reklamy po tekście 15 kop., nekrologja 15 kop., Ogłoszenia zwyczajne 10 kop. Zamiejscowe po 12 kop. za wiersz nonparelowy. Ogłoszenia małe 1 i pół kop. za wyraz. Każde ogłoszenie najmniej 10 wyrazów.

Kantor własny: Warszawa, Marszałkowska 81a m 16. Tel. 198-65. **Filje: Zgierz,** Aleksander Lach, kiosk kolportacyjny. :: **Zduńska Wola,** Księgarnia Welenowskiego.

POLONIA PALACE HOTEL

ALEJE JEROZOLIMSKIE № 53,
wprost Dworca Wiedeńskiego.
Adres telegraficzny i telefoniczny Polonia-Warszawa. 1096—3

PIWNICE WIN hotelów Europejskiego i Polonia.
Sprzedaż hurtowa i detaliczna absolutnie czystych win, likierów, koniaków etc. pierwszorzędnych marek, zakupionych wprost od producentów pod gwarancją jakości i daty zbioru.
CENY UMIARKOWANE.
Sklepy detaliczne: ul. **Wielka № 56** (telefon Polonia) i ul. **Czysta, gmach hotelu Europejskiego.**

TEATR POLSKI Cegielniana Nr. 63. Dziś „WAWRZYNY" Staffa. Jutro po poł. „Zemsta za mur graniczny" wieczorem „Wawrzyny"

TEATR POPULARNY Konstantynowska 16. Dziś „GRI-GRI" Jutro po poł. „HALKA" wieczorem „GRI-GRI"

W szkole muzycznej Heleny Kijeńskiej, Krótka № 9 m. 8
prowadzone będą w r. b. klasy fortepianowe przez prof. **H. MELCERA** z Warszawy (kurs wyższy), prof. **Nirnsteina, Mazurkiewicza i Kijeńską** (kurs średni i niższy), **Szczepańskiego** (kurs przygotowawczy), klasa śpiewu solowego—prof. **J. Szlezygierównę** z Warszawy, klasa przedmiotów teoretycznych przez prof. **A. Dworzaczka i Kijeńską**, klasa gimnastyki rytmicznej przez **p. Adę Hoch.** Zapis uczenic rozpoczyna się dn. 25 sierpnia, lekcje—dn. 15 września. Szkoła wydaje świadectwa nauczycielskie. 1118—3—1

Dr. B. Rejt, Średnia 5, telefon 33-79.
Specjalista chorób: skórne, włosów, weneryczne moczopłciowe i kosmetyka lekarska.
Leczenie syphilisu salvarsanem Erlich-Hata „606" i 914 (wśródżylnie). Leczenie elektrycznością, elektrolizą (usuwanie szpecących włosów). oświetlenie kanału (uretroskopia). Przyjmuje w czasie letnich miesięcy tylko od 4 do 8 pp. w niedziele od 10—2. 1032

Powrócił Dr. L. Prybulski
ul. Południowa № 2. Telef. 13-59.
Specjalista chorób: skórne, włosów, weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej. 1130—5

Zakład krawiecki
F. MAJERANOWSKI
Piotrkowska 3.
1132—10—1

IV Kongres hygjeny mieszkań.

(Kor, wł. Now. Gaz. Łódz.)

Antwerpja 1 września 1913 r.

Wczoraj rozpoczął swe prace IV kongres międzynarodowy, poświęcony sprawom hygjeny mieszkań.

Kongresy te, będące niezależnym odłamem ogólnych kongresów hygjenicznych, zapoczątkowane zostały w roku 1904 w Paryżu, w dwa lata później odbył się drugi kongres w Genewie, trzeci związano z wystawą hygjeniczną w Dreźnie w r. 1911, wreszcie na miejsce zwołania IV wybrano Antwerpję.

W myśl opinji uczestników poprzednich kongresów za mieszkanie uważane jest każde miejsce czy urządzenie, które na czas pewien zabezpiecza człowieka od ujemnych wpływów atmosfery i otoczenia; pojęcie to obejmuje więc również wagony kolei żelaznej, statki parowe, nic też dziwnego, że IV kongres, zebrawszy się w Antwerpji, jednym z najważniejszych obok Roterdamu, Bremy i Hamburga, portów emigracyjnych, zajął się poważnie i niemal wyłącznie sprawą hygjeny wychodźctwa. I oto cały szereg prelegentów w niezmiernie rzeczowo a starannie opracowanych referatach stara się przedstawić zebranym tą otchłań, do której wpada emigrant, rzucający ojczyste pielesze w poszukiwaniu lepszej doli het, daleko. Nic i nikt go nie broni. Nie zna on praw, zwyczajów ani gieografji krain, przez które przejeżdża, nie zna co najgorsze, języka ludu, który go otacza, czyż więc dziwić się wolno, że przechodzi straszne przykrości nim wreszcie znajdzie się na statku, co zresztą wcale nie jest dlań kresem.

Warto było posłuchać mówców, gdy na kongresie omawiali sprawy wychodźcze, gdy żądali dla emigrantów, podkreślając wciąż, że chodzi im o najbardziej upośledzony i zaniedbanych przez własne społeczeństwo czy władze materjał wychodźczy, o poddanych rosyjskich, względnie austrjackich, przełożone na język bardziej dla nas zrozumiały oznacza to, bądź żydów z państwa rosyjskiego, bądź polaków z królestwa polskiego i Galicji.

Jeden z mówców zaznacza, że wychodźców z Rosji należy podzielić na dwie kategorje: pierwsza, to żydzi, jadący za pasportami, które im chętnie bywają dawane, są bowiem uważani za materjał ludzki całkiem bez wartości, druga-to ludność słowiańska, która jedzie za legalnymi pasportami. Obie te grupy łączy wspólna cecha—bieda i ciemnota.

Temu przypisać należy, że na statkach emigranckich panuje straszne powietrze. W przedziałach przeznaczonych dla emigrantów, nie wystarcza najlepsza wentylacja i jeden z mówców uważa za rzecz skuteczną stosować wtłaczanie pod pokład tych statków ozonu, aby za pomocą tego gazu odkazić powietrze, którym muszą oddychać ci przeważnie nasi biedacy.

A liczba ich. W niektóre lata przez Antwerpję przewija się po trzydzieści kilka tysięcy wychodźców z państwa Rosyjskiego i do 40 tysięcy z państwa Austrjackiego,

Niepodobna wyodrębnić z tych 70 tysięcy wychodźców—polaków, że ich jest bardzo dużo, członkowie kongresu przekonali się podczas zwiedzenia hoteli emigranckich, kosztem towarzystw przewozowych urządzonych, w których znajdują oni przytułek podczas przymusowego oczekiwania na odejście statku.

W hotelach tych widzieliśmy niemal polaków bądź z Królestwa, bądź z Wołynia, Podola czy Ukrainy, bądź wreszcie z Galicji. O znacznej liczbie wychodźców polskich świadczą też różne napisy w języku polskim w hotelach tych pomieszczane oraz to, że hotele owe, połączone z jadłodajniami i sklepami, mają na sprzedaż np. tanie tytunie wyrabiane w państwie Rosyjskiem.

W kongresie bierze udział z góry 300 osób ze wszystkich krańców świata cywilizowanego; mamy wśród uczestników przedstawicieli państw południowo-amerykańskich jak Argentyna lub Brazylja, są przedstawiciele Australji, słowem nie brak niemal nikogo, żałować jedynie należy, że my Polacy, których sprawa przewozu emigrantów tak bardzo obchodzić powinna, świecą nieobecnością, gdy różne organizacje opiekujące się wychodźtwem Galicji a nawet z Królestwa winny były bezwarunkowo opracować jeśli nie odpowiednie referaty, to choćby wnioski i poprawki do referatów zgłoszonych przez obcych.

Druga taka sposobność nie prędko bodaj nadarzy się, byśmy mogli być wysłuchani przez ciało dość poważne, aby z opinją jego liczyły się zarówno rządy jak społeczeństwo, a takiem ciałem niewątpliwie jest obecny kongres antwerpeński.

Stanisław Skalski.

Informacje.

Przygotowywanie wódki na 1914 rok.

Główny urząd dochodów niestałych i skarbowej sprzedaży wódki zajęty jest zamawianiem spirytusu na potrzeby sprzedaży skarbowej w 1914 roku.

Wódkę na użytek skarbu dostarcza przeszło 3,000 gorzelni w państwie. Na rok 1913 przygotowanych było 82,000,000 wiader, wskutek jednakże urodzaju roku ubiegłego i zapowiedzi nowego urodzaju w roku bieżącym, ilość przygotowywanej wódki okazała się niewystarczającą i skarb dokupił 28,000,000 wiader, dopłacając za 20,000,000 po 1—2 kop. od wiadra, a za 8,000,000 wiader dopłacając po 14 kop.

Na rok 1914 skarb przygotowuje 102,000,000 wiader dla Rosji europejskiej i 7 miljonów wiader dla Syberji.

Nic dziwnego, że tak kolosalnie wzrasta budżet państwowy.

Stwierdzanie tożsamości.

Departament policji w chwili obecnej opracowuje projekt prawa znoszący żądanie obowiązkowości stwierdzania tożsamości osoby za pomocą okazywania paszportów.

Zaprojektowano zezwolić na stwierdzanie innemi sposobami. Projektowane jest również zniesienie żądania posiadania przy sobie dowodów osobistych przy przenoszeniu się z miejsca na miejsce.

Zaprojektowano natomiast spotęgowanie kary za mieszkanie pod innem nazwiskiem.

Egzaminy państwowe.

Ministerjum oświaty ogłosiło okólnik, na którego mocy doktorzy medycyny uniwersytetów zagranicznych mogą otrzymać pozwolenie na dopuszczenie do egzaminów państwowych od kuratorów okręgów naukowych.

Dotychczas wymagane było zezwolenie ministerjum.

Z Cesarstwa.

+ **Przywrócenie cechów rzemieślniczych.** Ministerjum handlu i przemysłu zgodziło się na przywrócenie cechów rzemieślniczych w Moskwie. Obawiając się jednakże, iż nie wszystkie rodzaje rzemiosł chętnie powrócą do ustawy cechowej, wymagającej pewnego samoopodatkowania się, ministerjum poleciło zorganizować w Moskwie szereg zgromadzeń rzemieślniczych, gdzie by zainteresowani mogli wypowiedzieć się za lub przeciwko organizacjom cechowym.

+ **Choroba ks. Meszczerskiego.** Poważnie zachorował wydawca „Grażdanina“, ks. W. Meszczerskij. Lekarze skonstatowali zapalenie płuc, co przy starym wieku księcia budzi obawy o wynik choroby. Ks. Meszczerskij stale mieszka w Carskiem Siole.

+ **Ukarany komisarz.** Do „Rusk. Sł.“ telegrafują z Ekaterynosławia, że przed kilku dniami na zebraniu pełnomocników robotników fabryki Aleksandrowskiej uczczono pamięć Bebla przez powstanie z miejsc. Gubernator miejscowy dowiedziawszy się o tym fakcie, aresztował na dwie doby komisarza Sinkowskiego, w którego rejonie odbywało się zebranie.

+ **Samosąd.** We wsi Nizach, guberni charkowskiej, włościanie schwytali trzech podpalaczy. Dwom z nich udało się uciec, trzeciego zabito. Gdy do wsi przyjechały władze, domagając się wskazania zabójców, włościanie odpowiedzieli: niema winnych, wszyscyśmy bili.

+ **Zawieszenie wydawnictwa.** Gazeta „Russkaja Mołwa“, wydawana przez grono posłów należących do grupy postępowej w Dumie i kilku przemysłowców, przestała wychodzić. „Russkaja Mołwa“ wychodziła od 21-go grudnia r. z. i wydała 247 numerów. Gazeta zapłaciła 25 razy po 500 rubli i tyleż miała procesów. Zawieszono ją z powodu braku funduszów na dalsze wychodzenie.

+ **Domyślny żandarm.** Kokowcow, będąc w Niższym Nowogrodzie, gdy miał wyjeżdżać, pieszo udał się na dworzec kolejowy. Wiedząc, że w gościnnych pokojach oczekiwać go będzie administracja miasta i guberni, skierował się po przyjściu na dworzec do własnych apartamentów.

Podoficer żandarmski, zobaczywszy skromnie ubranego staruszka, który chce dostać się do „naczalstwa“ zagrodził mu drogę i oświadczył, że go tam nie wpuści. Kokowcow uśmiechnął się. Wtedy żandarm domyślił się komu zagrodził drogę i błagał go o przebaczenie.

+ **8 dniowy areszt dwutysięcznego tłumu.** Poseł do Dumy ks. Gełowani otrzymał następujący telegram terminowy z Kutaisu:

„Już od 8 dni ludność kwisylskiego rejonu, w liczbie do dwóch tysięcy osób, z rozporządzenia naczelnika powiatu Olchowskiego spędzona została do zarządu gminnego w Ccharacku. Cały tłum dwutysięczny, otoczony przez strażników, doznaje głodu, pragnienia i urągania ze strony policji. Równocześnie strażnicy w domach bezbronnych dopuszczają się wymuszań i gwałtów. Ludność aresztowana została z powodu zabójstwa strażnika. Władze żądają wydania zabójcy i jakichś rozbójników. Ludność spełnić tego żądania nie może z powodu bezradności policji, która wypuszcza rozbójników wydanych przez ludność“.

Ks. Gełowani telegram ten zakomunikował ministrowi spraw wewnętrznych, który zwrócił się telegraficznie z zapytaniem do pomocnika namiestnika Kaukazu.

Z Królestwa.

§ **Zapis kapłana.** Zmarły w Grodzisku ks. prałat Maciążkiewicz zapisał testamentem cały swój majątek, wynoszący około 100,000 rb. na różne cele filantropijne i duchowne. Między innemi legatami znajdujemy sumę 14,000 rb., przeznaczoną do równego podziału między 7 kościołów: trzech warszawskich, jednego w Żychlinie, w Grodzisku, w Mazewie oraz w Aleksandrowie pow. łódzkiego. Nadto dla proboszczów przy tych kościołach po 1,000 rb. dla każdego jako fundusz wieczysty.

Z Warszawy.

() **Zakazane zebrania.** Warszawska robotnicza komisja ubezpieczeniowa wyłoniona z pośród delegatów fabrycznych zamierzała zwołać w Filharmonji zebranie ogólne robotnicze, celem omówienia spraw ubezpieczeniowych, oberpolicmajster wszakże odmówił stanowczo pozwolenia na takie zebranie, delegatom zaś, gdy skarżyli się, iż fabrykanci przeszkadzają w urządzaniu zebrań fabrycznych — oświadczył, że na zebrania fabryczne pozwala. Komisja ubezpieczeniowa odbyć ma naradę celem zastanowienia się nad sytuacją. Wczoraj w fabryce Rudzkiego odbyć się miały narady robotników w sprawie kas chorych, policja wszakże uprzedziła, że zebranie odbyć się nie może. Takiż zakaz wydany był w poniedziałek ubiegły w fabryce B. Hantke.

(:) **Ingres arcybiskupi.** Z powodu zbliżającej się uroczystości ingresu arcybiskupa metropolity warszawskiego ks. Aleksandra Kakowskiego, konsystorz rozesłał do kapłanów całej archidjecezji wezwanie do wzięcia udziału w tem święcie, odbyć się mającem 14 b. m.

W dniu tym we wszystkich kościołach archidjecezji odbyć się ma suma z dodaniem odpowiednich oracji i śpiewów.

(:) **Ofiara stosunków rodzinnych.** Córka zamożnego kupca warszawskiego Józefa Szleifsteina, kochając pewnego młodego handlowca chrześcjanina i będąc nawzajem przez niego kochaną, postanowiła połączyć się z nim węzłem małżeńskim czemu jednak sprzeciwiła się jej rodzina w sposób tak kategeryczny, że dziewczynie nie pozostawało nic innego, jak opuścić dom rodzicielski.

Opór rodziców tak atoli przygnębił pannę S., że pod wpływem przejść powiesiła się na strychu domu rodzicielskiego przy ul. Elektoralnej nr. 1.

Desperatkę znaleziono dopiero nazajutrz po scenie domowej i, oczywiście, wszelki ratunek okazał się zbyteczny.

(:) **Aresztowanie „barona Korfa“.** Znany w szerokich kołach viveurów warszawskich bar. Korf, pomocnik radcy prawnego na kolei warsz.-wied., został wczoraj aresztowany w mieszkaniu własnem pod zarzutem całego szeregu szantażów, między innemi o sfałszowanie i puszczenie w obieg wielu weksli na znaczne sumy.

Jak się okazuje, osobnik ten znany jest policji moskiewskiej jako notoryczny szantażysta, operujący w całej Rosji pod różnemi nazwiskami, jak von Lindemann, bar. Rosen, porucznik Diediulin i t. p.

Wobec niezbitych dowodów, szantażysta wysłany będzie do Moskwy celem przeprowadzenia śledztwa szczegółowego.

Wiadomość o aresztowaniu bar. Korfa wywarła wielkie wrażenie w kołach licznych jego znajomych.

Z sąsiedztwa.

× **Ozorków miejscem kuracyjnem.** W ostatnich paru latach w Ozorkowie gub. kaliskiej podczas kopania studzien natrafiono na wybuchające źródła ciepłej wody, której temperatura niekiedy wynosiła 17 do 23 st. Celsjusza. Oddawano do analizy wodę z tych źródeł i chemicy analitycy orzekli, że woda posiada takie same właściwości lecznicze, jak znana woda kaukaska „Narzan“.

W tych dniach gubernator kaliski polecił właścicielom takich źródeł, pp. Gersztowi, Dumankiewiczowi i Witce, aby wysłali próby tej wody do Głównego zarządu lekarskiego w Petersburgu. Właściciele mają nadzieję, że władze uznają Ozorków za zdrojowisko lecznicze.

× **Zajście w fabryce.** W fabryce L. Szepsa w Zduńskiej Woli wykryto systematyczną kradzież towaru na parę tysięcy rubli.

Zarząd fabryki rzucił podejrzenie na jednego z robotników, którego zaraz aresztowano. Z tego powodu 117 tkaczów porzuciło pracę, żądając by zwolniono aresztowanego robotnika. Administracja fabryki zawiadomiła robotników, że jeżeli nie stawią się niezwłocznie do pracy zostaną zwolnieni, a na ich miejsce będą przyjęci inni.

„Dzień kwiatka“ na Łódzkie żydowskie Towarzystwo Dobroczynności.

Poniżej podajemy adresy pań dzielnicowych, u których zapisywać się mogą osoby, pragnące przyjąć udział w sprzedaży kwiatka na rzecz pomienionej instytucji:

Rewir 1. Bałuty i przedm. Radogoszcz, p. Abramsohn — browar w Radogoszczu od g. 12 — 4.

Rewir 2. Nowomiejska (parz. №№) do Nowego Rynku pp. Stern (Nowom. 15), Orfinger (Półn. 4), od g. 4 — 7.

Rewir 3. Nowomiejska (nieparz. №№) do Nowego Rynku pp. Haborgrütz (Srednia 4), Rutstein (Półn. 8). od g. 4 — 7.

Rewir 4. Konstantynowska, Piotrkowska (niep. do Cegieln.) pp. D-wa Paperno, (Sredn. 23), Jacobsohn (Andrz. 43), Kacenelenbogen (Piotrk. 33) od g. 3 — 5.

Rewir 5. Piotrkowska (parz.) do Cegielnianej pp. Jelin (Dzielna 4), Kleinerman (Pas.-Szulca 1), od g. 3 — 5.

Rewir 6. Piotrkowska (niep.) od Cegieln. do Benedykta pp. Epstein (Pas.-Szulca 1), Gliksman (Skwerowa 7), Stein (Skwerowa 5), od g. 4 — 7.

Rewir 7. Piotrkowska (parz.) od Cegieln. do Krótkiej pp. Bielszowska (Ceg. 79), Lipschitz (Olgiń. 6), Neuman (Mikoł. 9), od g. 4 — 7.

Rewir 8. Piotrkowska (nieparz.) od Benedykta do Rozwad. pp. Grudzińska, Mączki (Dzielna 35) od g. 4 — 7.

Rewir 9. Piotrkowska (nieparz.) od Krótkiej do Nawrot pp. Krawetz (Długa 42), Muszkat (Nawrot 7) od g. 4 — 7.

Rewir 10. Piotrkowska (nieparz.) od Rozwad. do Radwań. pp. Sindeband (Długa 28), Besterman (Skwer. 6), D-wa Klosenberg (Piotrkowska 10) od g. 4 — 7.

Rewir 11. Cała dzielnica Górnego Rynku p. Klein (Rzgowska 4).

Komitet „dnia kwiatka“ prosi za naszem pośrednictwem o łaskawe liczne zapisywanie się do współpracownictwa i żywi nadzieję, że ubodzy, liczący na współczucie swoich bliźnich, nie doznają bolesnego zawodu.

„Po fajerancie.“

Feljeton tygodniowy.

Wysiadłem z wagonu tramwaju pabjanickiego, stanąłem przed poczekalnią i spojrzałem na wielki zegar, wiszący nad jej drzwiami.

Była godzina dwunasta.

Wolnym krokiem zacząłem podążać w stronę miasta. Byłem głęboko zamyślony nad poważnemi zagadnieniami filozoficznemi.

— „Duch czasu? Postęp czasu? Wymagania czasu? Cóż to wszystko oznacza? Dlaczego czynimy tak wiele w imię tych haseł? Dlaczego obawiamy się wszystkiego, co z niemi jest w sprzeczności? Czas? Czem, że on jest? Czem zaś jest duch jego? Postęp czasu—a jak pojąć, jak wyobrazić sobie czas bez postępu, czas stały, nieruchomy, niezmienny? Czy czas jest jeden—wszędzie we wszechświecie? czy wielorakie i różne są czasy, zależne od miejsca i od... czasu“?

Myśli me zaczęły się gmatwać i plątać.

Znalazłem się tymczasem już w pobliżu ul. Głównej. Zegar na kościele ewangielickim dźwięcznie, zwolna i poważnie wydzwonił godzinę dwunastą.

Szedłem dalej.

— „Trzeba rozumować na podstawie realnych faktów. Mamy operetkę w mieście. Nie mieliśmy jej przez długi czas. Obecnie czasy się zmieniły; przyszedł czas i na operetkę. Czas tego wymagał, Bolesławski przystosował się do tych wymagań i zgodnie z duchem czasu“...

Zegar miejski na rogu ul. Nawrot wskazywał godzinę dwunastą.

Zwolniłem kroku.

— „Powiadają, że czas to pieniądz. Istotnie, ilekroć proszę znajomych o pożyczkę, słyszę stereotypową odpowiedź „teraz nie mam czasu“. A przecież wyraźnie mówię zawsze o gotówce, o czasie nic nie wspominając. Ale teraz pożyczki stają się coraz trudniejsze, bo są ciężkie... czasy. Nie pojmuję związku. Słyszymy często: „A, to już po niewczasie“. Cóż to znów oznacza“?

Złote wskazówki na lustrzanej tafli wielkiego zegara w oknie p. Kloetzla wskazywały godzinę 12-tą.

Równym i spokojnym krokiem idę dalej, naprzód, przed siebie.

— „Jak wytłomaczyć sobie określenie: „po niewczasie“? Jak je uplastycznić sobie?...... A wiem! to znaczy: podług taktyki łódzkiej komisji techniczno-budowlanej która wymaga, by budynki odpowiadały warunkom bezpieczeństwa publicznego w ten sposób, iż naraża właścicieli gmachów i ich mieszkańców... na niebezpieczeństwo... Która postawiła dyrekcję teatru w położenie zgoła bez żadnego wyjścia, zażądawszy jednego nowego wyjścia zapasowego. To jest kwestja—na czasie“.

Zegar miejski na rogu ulicy Andrzeja wskazywał godzinę dwunastą.

— „Postęp czasu! Rozwój prasy! Współczesne hasła narodowe: „Swój do swego!“—„Sami sobie!“

W zadumie, nie zdając sobie sprawy z tego, że znajduję się na ulicy, głośno wypowiedziałem tę uwagę i coraz głośniej kilkakrotnie powtórzyłem najnowsze hasła naszego czasu.

— „Swój do swego!“—„Sami sobie!“

Usłyszał to przechodzący ulicą anglik, zbliżył się do mnie i zapytał:

— „Panie! od wielu tygodni słyszę te słowa; co one oznaczają?“

Zastanowiłem się chwilę. Jak wytłomaczyć to cudzoziemcowi, nie wtajemniczając go w sprawy, które nie powinny obchodzić ludzi obcych; jak wyjaśnić mu to w sposób, uznany za najwłaściwszy dla demonstracji publicznej; jak uplastycznić mu nasze najdroższe, a wraz i najpopularniejsze hasła—obrazowo, barwnie?

Anglik zaczął się niecierpliwić.

— „Sir!—powiadam: gdy naprzykład, p. Harnisz, (f) idzie do p. Gawrońskiego...

— Aha,—rzecze anglik—to „swój do swego“.

— A następnie, wynika między nimi, jakby się tu wyrazić—ożywiona polemika...

— ...polegająca na tem, że „sami sobie“ nakładli...

Przerwałem rozmowę, która wydała mi się niemiłą. Pożegnałem anglika, z którym niepotrzebnie czas straciłem.

Spojrzałem na zegar banku Kupieckiego, na rogu Pasażu Majera. Była akurat godzina 12-sta.

Przypomniałem sobie przysłowie: „Czas traci, czas płaci“. Gazownia... Elektrownia... Tramwaje... Rzeźnia... Ileż to instytucji użyteczności publicznej, oddanych prywatnym osobom, towarzystwom akcyjnym lub kółkom obywatelskim dla eksploatowania na określony termin, nie może rozwinąć należytej działalności, jedynie dla tego, że terminy kontraktów są zbyt krótkie, nie dające możności zamortyzowania większych inwestycji.

Smutne refleksje na temat gospodarki miejskiej doprowadziły mnie aż na Nowy Rynek.

Zegar miejski, zawieszony na słupie, w najbliższem sąsiedztwie kościoła św. Trójcy, wskazywał godzinę 12-stą.

Spojrzałem na zegar, znajdujący się na wieży magistratu. Była godzina 11 minut 50.

Mimowoli wszedłem do wnętrza gmachu, do jednej z sal biurowych. Okrągły zegar wskazywał godz. 11 min. 45.

— Mój Boże!—pomyślałem — jak też czas w Łodzi szybko biegnie—wstecz! Jak to dobrze, że tu spóźnić nigdy się nie można i że znalazło się nareszcie miasto, w którem, wobec cofania się czasu, ostatni mogą być pierwszymi...

Lari-Fari.

TEATR POPULARNY
Konstantynowska 16.
W poniedziałek po połudn. „Wróg kobiet" wieczorem „Królowa miljardów"

Z pism rosyjskich.

Niebezpieczne wycieczki.

„Ziemszczynie" nie podoba się „huczek" jaki powstał w prasie dzięki mowie Kokowcowa w N.-Nowogrodzie:

„Jeżeli każdy przyjazd ministrów na jarmark ma się przemieniać w demonstrację polityczną dzięki bezczelności panów Sałazkinych i dzięki huczkowi podnoszonemu przez żydów, to czy nie należałoby unikać raczej takich przyjazdów? Wymawiać się od mów powitalnych, przyjęcia deputacji — ministrowi nie wypada. A wysłuchiwać mowy podobne do mowy Sałazkina — to bardzo ryzykowne. Daje się pole do niepożądanych komentarzy i najrozpaczliwszego tumanienia publiczności".

W takim razie, w interesie polityki wewnętrznej leży, aby ministrowie wyrzekli się swobody ruchów. Okrutnem i niesprawiedliwem byłoby zabronić zupełnie ministrom jeździć i mówić, ale... można przydać im w podróżach pana Stanisława Glinkę. Minister będzie mówił, a pan Stanisław—poprawiał, Jego ekscelencja wyrwie się z czemś niepożądanem, a pan Stanisław zaraz—haltl —pociągnie go za rękaw.

Powyższe uwagi, pełne zjadliwego sarkazmu, cytujemy z gazety „Dień".

Kalendarzyk.

Dziś Zacharyasza Pr.
Jutro Jana M.
Imiona słowiańskie; dziś Drogowit **jutro** Domosława
Wschód słońca o g. 5 m. 20
Zachód „ 6 „ 35
Długość dnia „ 13 „ 25

Stan pogody.—Podług obserwacji optyka R. Rittera, ul. Piotrkowska № 85.
TERMOMETR: Rano o g. 8. 12° ciepła.
„ „ Południ. o g. 12 14° „
„ „ Wczoraj o g. 8 w. 11° „
Minimum 10 ciepła BAROMETR: 761 najniżej —
Maximum 14 „ najwyżej —
Hygrometr 70% wilgoci.

Teatr Popularny. Dziś „Gri Gri" jutro „Halka" wieczorem „Gri Gri" wponiedziałek „Wróg kobiet" wieczorem „Królowa miljardów"

Teatr Polski. Dziś „Wawrzyny" jutro „Zemsta za mur graniczny" wieczorem „Wawrzyny"

Boisko przy ul. Srebrzyńskiej № 37/39 Medting lekki-atletyczny: mathh footbalowy „Germania"—„Ł. K. S."

Bibljoteka Stebelskich. (Mikołajewska 59) otwarta codziennie od g. 9-ej do 8-ej wieczorem, w niedziele i święta od 1-ej do 3-ej pp.

Czytelnia pism Tow. „Wiedza", (Piotrkowska 103), otwarta od g. 6 po poł. do 10 wiecz., a w niedziele i święta od godz. 10-ej rano do godz. 10-ej wiecz.

Muzeum nauki i sztuki. (Piotrkowska nr 91). Otwarte jest od 4-ej po południu do 10-ej wiecz., a w święta i niedziele od 12 rane do 10 wiecz.

KRONIKA.

Z dyrekcji telefonów miejskich.

Dyrekcja telefonów miejskich, na zasadzie polecenia p. naczelnika warsz. poczt i telegr. okręgu zwróciła się w tych dniach do kilku drukarni miejscowych z propozycją wydrukowania listy abonentów telefonicznych w języku rosyjskim w ilości 5 tysięcy egzemplarzy za ra...o umieszczenia przez tę drukarnię 60 stronic reklam i ogłoszeń.

Przy tej sposobności dyrekcja telefonów zaznacza, że bez piśmiennego pozwolenia dyrekcji, nie wolno zbierać ani reklam, ani ogłoszeń do listy abonentów telefonicznych, jak również nie wolno drukować tychże list w żadnym [illegible] języku.

Winni przekroczenia tego postanowienia pociągnięci będą do odpowiedzialności sądowej.

Z magistratu.

Wczoraj w magistracie odbyło się posiedzenie, poświęcone naradzie w sprawie ujednostajnienia typu chodników ulicznych i doprowadzenia ich do porządku.

Wybrano Komisję rzeczoznawców, złożoną z pp. Nestlera, Wende, Holca i Feinkinda, którzy zgłoszą opinję swoją o tym przedmiocie.

Osobiste.

Dr. Stanisław Skalski, po kilkutygodniowej podróży po Niemczech, Francji, Belgji i Holandji, skąd nadsyłał nam niezwykle pouczające i zajmujące korespondencje, wczoraj powrócił do Łodzi.

Uroczystość w szkołach.

Minister oświaty, Kasso, polecił okólnikowo kuratorom okręgów naukowych, aby dzień 17 b. m., jako 1,600-setną rocznicę ogłoszenia edyktu medjolańskiego obchodzono uroczyście w szkołach ze zwolnieniem uczniów od lekcji.

Nowe szkoły.

W Chojnach otworzono w tym roku 9 nowych szkół początkowych, mianowicie: w Nowych Chojnach przy ul. Trębackiej 4 komplety dla 240 dzieci. Pozostaje jeszcze 115 wolnych miejsc. Opłata roczna wynosi 5 rb.; w Starych Chojnach — 1 szkoła dla 60 dzieci; w Juljanowie — 3 komplety przy ul. Mickiewicza i 1 komplet przy ul. Juljanowskiej. Opłata 5 rb., przy zapisie 3 rb., a po Nowym Roku dopłata pozostałych 2 rb.

Zapisy przyjmuje kancelarja gminy, codziennie od g. 10 do 7 wiecz.

Zmiany w duchowieństwie.

Ks. Józef Łytkowski mianowany został na posadę wikarjusza parafji Łask. Wikarjusz parafji Konopiska, ks. Jan Ostrowski, przeniesiony został do parafji Piotrków. Wikarjusz parafji Łask, ks. Władysław Smolarkiewicz, przeniesiony został do parafji Małyń w pow. sieradzkim. Wikarjusz parafji Drużbice, ks. Bronisław Kochanowicz, przeniesiony został do parafji Noworadomsk. Wikarjusz parafji Goszczanów, ks. Józef Leśnik, przeniesiony został do parafji Drużbice. Wikarjusz parafji Zadzin w pow. sieradzkim, ks. Wincenty Olejnik, przeniesiony został do parafji Srock. Wychowaniec warszawskiego seminarjum duchownego, ks. Franciszek Fabiański, mianowany został wikarjuszem parafji Mileszki w pow. łódzkim. Administrator parafji Aleksandrów w pow. łódzkim, ks. Stanisław Padkowski, przeniesiony został do parafji Łęgowice. Administrator parafji Łęgowice, ks. Wincenty Siedlecki, uwolniony został od obowiązków.

Przyjazd kupców.

W ciągu ostatnich dni przybyło wielu kupców z Kaukazu, którzy zawierają tranzakcję na dostawę towarów wełnianych i bawełnianych. Hotele są przepełnione.

Nowy kantor bankierski.

Przy ul. Piotrkowskiej nr. 39, p. Józef Silberman otworzył kantor bankierski. Zwracamy uwagę zainteresowanych na ogłoszenie, zamieszczone w dzisiejszym numerze.

Zabawa strażacka.

Jutrzejsza wielka zabawa strażacka w Helenowie, zapowiada się świetnie. Połączona z popisem chórów śpiewaczych oraz z nadzwyczaj ciekawą grą sportową, zabawa ta niewątpliwie zgromadzi jutro niezliczone tłumy w obecnej siedzibie Namysłowskiego.

Zabawa w Rudzie Pabjanickiej.

Dwudniowa zabawa w ogrodzie przemysłowców w Rudzie Pabjanickiej jest tematem ożywionych rozmów w szerokich sferach ludności miasta. Wszyscy mają nadzieję zabawienia się tam ochoczo. Zwłaszcza strzelanie do tarczy z łuków wzbudza zainteresowanie najżywsze.

Z cechu czeladzi ciesielskich.

W niedzielę, dnia 7 b. m., punktualnie o godz. 2 p. p. odbędzie się zebranie członków zgromadzenia czeladzi ciesielskich.

Zebranie to poświęcone będzie sprawie uregulowania składek miesięcznych.

Teatr „Luna".

„Ostatnie dni Pompei", któremi codziennie zachwycają się tłumy bywalców teatru „Luna" — już tylko przez czas bardzo krótki będą demonstrowane.

Niechże pośpieszą się ci, co tego największego arcydzieła sztuki kinematograficznej dotychczas nie widzieli.

Wzruszające dzieje miłości i poświęcenia ślepej Nydji, intryga kapłana Arbacjusza opętanego szałem miłosnym do patrycjuszki Jony i cały ten świat starożytny, wskrzeszony na ekranie jakby za pomocą różdżki czarodziejskiej w całym przepychu barwnego życia Pompei—wszystko to przenosi widza w zamierzchłe czasy i czyni go naocznym świadkiem wspaniałych scen, jakie każdy potrafiłby ułożyć w swej fantazji nawet na podstawie pięknego romansu Bulwera.

Zwłaszcza takie wstrząsające obrazy, jak wybuch Wezuwjusza, igrzyska cyrkowe, walki gladjatorów—oddane są z taką ścisłością historyczną i z takim realizmem, że, pomijając już potężne wrażenie artystyczne, — mogą mieć wielkie znaczenie kształcące.

Na zakończenie wspomnieć należy o doskonałej ilustracji muzyczn j, ściśle zastosowanej do treści obrazów i wielce podnoszącej sumę wrażeń artystycznych.

Wyniki rewizji.

Otrzymaliśmy protokuł rewizji, dokonanej przez inspektora drobnego kredytu przy piotrkowskim oddziale Banku państwa w Towarzystwie pożyczkowo-oszczędnościowem łódzkich rzemieślników-chrześcjan (Widzewska 117). Protokuł obejmuje 14 punktów, stwierdzających dodatnie wyniki rewizji ksiąg i dokumentów. Nie zamieszczamy go dla braku miejsca. Protokuł będzie odczytany w Towarzystwie na najbliższem ogólnem zebraniu.

„Optique Parisienne".

Niezwykle urozmaicony program ofiaruje swoim bywalcom teatr „Optique Parisienne" (Piotrkowska 15). Składają się nań same nowości, jak np. wspaniały dramat kryminalny w 3 częściach z niezmiernie ciekawą intrygą i popisem zręczności i sprytu detektywów amerykańskich oraz cały szereg wybitnie komicznych obrazów w wykonaniu ulubieńców publiczności Prensa i innych.

Aresztowanie dłużników.

Przed kilku miesiącami znikł z Łodzi właściciel firmy „Z. Pniower", której sąd okręgowy ogłosił upadłość i nakazał go osadzić w więzieniu za długi.

Pniower dłuższy czas przebywał w Lipsku. Zamierzając udać się do Warszawy, P. wyruszył w stronę Kalisza. Na stacji Łódź-Kaliska poznany został przez jednego z wierzycieli, który niezwłocznie zawiadomił o tem władze żandarmerji kolejowej. Pniowera odstawiono do Warszawy, gdzie na mocy rozporządzenia władz sądowych osadzono go w więzieniu przy ulicy Długiej.

Podobno Pniower wyraził gotowość ułożenia się z wierzycielami i proponuje 60 proc.

Handel żywym towarem.

„Warszawskaja Myśl" przytacza szereg szczegółów z działalności handlarzy żywym towarem.

„Handlarze, którzy zjechali się do nas z Ameryki i z niemieckich miast portowych, obrali sobie za miejsce postoju st. Rokiciny i Baby, gdzie im łatwiej ukryć się przed policją.

Na tych stacjach mieszkają hurtownicy, do których prawie codziennie przyjeżdżają agenci, dostawcy „towaru". Zabierając „hurtowników" wyjeżdżają oni z nimi na st. Koluszki, gdzie odbywa się handel.

W ciągu 3 dni ostatnich „hurtownik", który zatrzymał się na st. Rokiciny, nabył 26 dziewcząt, w wieku od lat 14 do 20. Nabywane są wyłącznie ładne dziewczęta, dobrze zbudowane; ceny wahają się od 50 do 1,000 rb. za „sztukę".

Jeden z agentów stale mieszkający w Łodzi sprzedał za 1,250 rb. siostrę swojej żony.

Pierwsza partja złożona z 26 nabytych dziewcząt wysłana już została do Brazylji. Przeprawa ich przez granicę kosztowała kilkaset rb.

Mają one czekać na swojego właściciela w Hamburgu, dokąd ten jedzie z 50 innemi dziewczętami, które ma wysłać do Konstantynopola. Wśród ofiar przeważają służące, włościanki i szwaczki, poszukujące „lekkiej" pracy.

Szał nerwowy.

Wczoraj wieczorem do I cyrkułu wezwano dwukrotnie Pogotowie dla udzielenia pomocy 47 letniej Annie Konratowicz, żonie robotnika, która wpadła w szał na tle zdenerwowania i po paroksyzmie straciła przytomność.

Złośliwy koń.

Wczoraj wieczorem na rogu ulic Aleksandrowskiej i Zgierskiej koń dorożkarski pokąsał stojącą w pobliżu 70 letnią staruszkę, Walentynę Lechowską tak dotkliwie, że wezwane Pogotowie musiało ze względu na ciężki stan przewieźć biedaczkę do szpitala Czerw. Krzyża.

Zwłoki dziecka w koszu.

(a) W podwórzu domu nr. 9 przy ul. Średniej znaleziono w ustępie koszyk, w którym znajdował się trup 5 — 7 dniowego dziecka. Wdrożono śledztwo.

Jednodniowka

„Nowej Gazety Łódzkiej".

Szkolnictwo Polskie w Łodzi i okolicy.

Druk zapowiedzianej broszury pod powyższym tytułem już ukończony został i nakład jej znajduje się obecnie u introligatora.

Poczynając od wtorku, administracja „Now. Gaz. Łódz." (Przejazd № 1) będzie wydawała książeczkę naszym prenumeratorom, jako dodatek bezpłatny.

Ze względu na cenną wartość tego dodatku książkowego, na jego spore rozmiary i na odpowiednią wagę, nie możemy roznosicieli obarczać tym ciężarem, lecz prosimy Sz. prenumeratorów o łaskawe osobiste zgłaszanie się po odbiór do administracji, odsyłać zaś do domu będzi[illegible] tylko tym prenumeratorom, którzy listownie lub telefonicznie wyrażą życzenie; nie bierzemy jednak na siebie odpowiedzialności za doręczanie.

„Szkolnictwo Polskie w Łodzi i okolicy" zawiera treść następującą:
Tadeusz Czacki, ilustr. str. 1.
Od wydawnictwa „ 2.
Joachim Litawor Chreptowicz. Hugo Kołłątaj, życiorysy 2 ilusr. str. 3. Tadeusz Czacki, życiorys str. 4. Szkoły polskie śród obcych — str 5. Siły pedagogiczne, szkic Józefa Radwańskiego—str. 6. Zgierska szkoła Handl. — str. 7. „Myśl przebudowy" Zygm. Wasilewskiego. Pabjanicka szkoła handlowa. „Jaką młoda dziewczyna być powinna" — str. 8. Strona materjalna naszych szkół: Józefa Radwańskiego str. 9. Ruch odrodzieńczy w młodzieży polskiej, Tomasza Grudy — str. 10. Szkoła polska, szkołą idealizmu, P. H. Laskowskiego—str. 11—12. Prawo do wiedzy, Ludwika Krzywickiego — str. 13. Znaczenie szkoły polskiej dla kraju i Łodzi, Heleny Buchnerówny | str. 24. Gimnastyka w polskich szkołach prywatnych w Łodzi, B. Millera — str. 15—16. Święta robotnica, Ady Negri. „Czy się nie boisz?" młodzieży polskiej, P. Hulki — str. 17. Praca oświatowa wobec zadań wychowania narodowego, H. Orszy—st. 18—20. Opisy pensji żeńskich, pp. Waszczyńskiej, Pętkowskiej i Macińskiej, Siennickiej, Tow. imien. Orzeszkowej, pp. L. Berlachówny, Miklaszewskiej, Bader-Libaszewskiej, Pruszyńskiej, Zbijewskiej i innych — str. 21 — 30. Opisy męskich szkół — str. 31—34. Opisy różnych zakł. nauk. 35—36. Oceny krytyczne wydawnictw, różne informacje, ogłoszenia 37—40.

Cena egzemplarza w oprawie 25 k.

Kronika ubezpieczeniowa.

Delegaci do kas chorych.

)(W następujących fabrykach łódzkich odbyły się posiedzenia pełnomocników robotniczych i wybory członków zarządu:

W fabryce Br. Hüffer (Wólczańska 236) wybrani: E. Szenfelder, F. Kinel, J. Grohman; na zastępców R. Reitz, R. Fogel, C. Kahlfürst.

W fabryce Kretschmera (Milsza 60) wybrani robotnicy: I. Orłowski, J. Maciejewski, A. Droze, J. Kamiński, A. Prokop, M. Grelus, G. Kloze; na zastępców A. Wiener, W. Kołaczkowski, O. Scheibe, S. Czechowicz i J. Beker.

W fabryce Daubego wybrani: C. Pfeil, A. Kauk, L. Hoffman, J. Andrzejczak, F. Rękawiecki, H. Schreiber, S. Hebler, A. Janer i J. Lange.

W fabryce Ernesta Wevera (Milsza [illegible]) wybrani: W. Kępa, F. Janiczek, T. Steigert, K. Schwanke, G. Zoller, A. Schreiber, W. Wolski, A. Harries i E. Jakobi. (a)

Teatr, muzyka i sztuka.

Teatr Polski.

Z teatru Polskiego komunikują nam co następuje:

Dziś uroczyste otwarcie sezonu [illegible]wego, oryginalną i wielce ciekaw[illegible] Leopolda Staffa p. t. „Wawrzyny", [illegible] cieszyła się nadzwyczajnem powodzeniem na scenach zakordonowych; w Królestwie [illegible]ka powyższa grana będzie po raz pierwszy w Łodzi.

Zainteresowanie duże. Powodzenie zapewnione.

— Jutro w niedzielę o godzinie 3-ej po południu „Zemsta za mur graniczny" nieśmiertelna komedja A. Fredry.

— Wieczorem arcywesoła farsa z francuskiego „Papa".

— W poniedziałek o godz. 3 po poł. „Wawrzyny" Staffa.

— Wieczorem o godz. 8 m. 15 po raz drugi „Papa".

Teatr Popularny.

Z teatru Popularnego komunikują nam co następuje:

Dziś w sobotę po raz drugi doskonała operetka w 3 aktach Linkego „Gri-Gri", która na pierwszem przedstawieniu doznała nader życzliwego przyjęcia ze strony prasy i wzbudziła prawdziwy zachwyt publiczności.

— W niedzielę o godz. 3-ej po południu po cenach zniżonych „Halka" z udziałem pp. Marji Wenedy (Halka) i Morawskiego (Jontek).

— Wieczorem po raz trzeci „Gri-Gri" Linkego.

— W poniedziałek o godz. 3 po południu „Wróg kobiet" operetka w 3 aktach Eislera.

— Wieczorem o godz. 8 m. 15 „Królowa miljardów" operetka w 3-ch aktach Lehara.

Sport.

Galicja,—Morawy—Śląsk (1:2 1:1)

Kor. włas. „Nowej Gazety Łódzkiej".

Ubiegłej niedzieli rozpoczął się jesienny sezon footballowy w Galicji zawodami między reprezentacją Galicji oraz Moraw i Śląska. W zawodach poniosła drużyna galicyjska klęskę w stosunku 2:1, jakkolwiek rozporządza daleko większą ilością klubów i graczy, niż Morawy i Śląsk.

Winę porażki ponosi w zupełności Polski Związek Piłki Nożnej, który zlekceważył przeciwników nie wybierając najlepszych graczy, dopuszczając do równoczesnych zawodów między Lwowem i Czerniowcami i oznaczając match w czasie jeszcze wakacyjnym. Mimo że najwybitniejsze kluby galicyjskie „Cracovia", „Wisła", „Czarni" i „Pogoń" biją z łatwością kluby Bielska i Opawy, z graczy bowiem tych klubów składała się drużyna Moraw i Śląska, drużyna reprezentacyjna Galicji poniosła klęskę.

Przebieg zawodów, prowadzonych w bardzo żywem tempie, był interesujący „Obydwie partje rozwinęły piękną kombinację, górowała jednak drużyna Galicji zgraniem się i techniką. W pierwszej połowie pada dla Galicji pierwszy „Goal" w 7-ej minucie, dla Moraw i Śląska w 35-ej.

Druga połowa przyniosła widzom rozczarowanie, gdyż niektórzy gracze teamu Galicji wskutek braku treningu osłabiają tempo i przyczyniają się do porażki Polskiego Związku Piłki Nożnej.

Mimo iż drużyna Moraw i Śląska grała prawie całą drugą połowę w 10 ludzi (sędzia usunąć musiał jednego z Ślązaków) zdołała jednak uzyskać w 40 minucie pięknym strzałem drugi rozstrzygający punkt.

Drużyna reprezentacyjna Galicji składała się a następujących graczy: Szwarc (Wisła) bramkarz; Bujak (Wisła) Fryc (Cracovia) obrona; Traub (Cracovia), Bilor (Czarni) Śliwa (Wisła) pomoc; Borowski (Cracovia), Dąbrowski (Cracovia), Kowalski (Cracovia), Olejak (Wisła) i Wieruski (Cracovia) napad. Z zestawienia widzimy iż nie grał znakomity lewy pomocnik Synowiec z „Cracovii". ze Lwowa zaś zaledwie jeden gracz i to nie najlepszy.

Zwolennicy footballu, którzy zebrali się bardzo licznie na boisku „Cracovii" sarkali głośno, widząc naprędce i bez doboru utworzony skład drużyny reprezentacyjnej, a o przegranej wyrażali się ironicznie: jeszcze jedna „klęska" spadła na Galicję.

Lwów — Czerniowce 6:2.

Zawody drużyn reprezentacyjnych Lwowa i Czerniowiec przyniosły zwycięstwo drużynie lwowskiej w stosunku 6:2. Drużyna lwowska nie natężała się zbytnio, gracze czerniowieccy okazali bowiem małe wyćwiczenie, a lwowscy bagatelizowali chwilami przeciwników. Gra toczyła się w dobrem tempie i była interesująca.

Publiczność, zwłaszcza na miejscach stojących, dopisała.

T. M. R. F. Widzew — Touring-Club 3:2 (3:1).

Przedpołudniowy match niedzielny o mistrzostwo piłki nożnej przyniosł sportsmanom znowu niespodziankę.

Nikt nie sądził, iż rozwijający się stale klub T. M. R. F. Widzew zdoła pokonać przeciwnika tak poważnego jak Touring-Club. Gra prowadzona była w ostrem tempie, zwłaszcza ze strony Widzewa, i wykazała wiele braków w obronie Touring Clubu. Znakomity do niedawna Stencel zawiódł tym razem i okazał brak treningu. W drużynie Widzewa wybijała się na pierwszy plan obrona, atak jednak nie stoi na wysokości zadania.

Pierwsza połowa przyniosła stanowczą przewagę czerwonych (Widzew), którzy zdołali uzyskać trzy punkty przeciw jednemu „goalowi" strzelonemu przez Touring-Club.

W drugich trzech kwadransach zdołał uzyskać Touring-Club zaledwie jedną bramkę, tak że gra zakończyła się wygraną Widzewa w stosunku 3:2.

Po ostatniej porażce spadły znacznie szanse Touring Clubu w walce o mistrzostwo, Widzew natomiast stał się poważnym przeciwnikiem rywalizujących klubów.

Nev-Castle — Union 6:1 (1:0).

Po południowa gra przyniosła zwycięstwo klubowi Nev-Castle.

Pierwsza połowa wykazała wiele zalet klubu „Union", który bronił się doskonale. Zwłaszcza obrona „Unionu" zasługuje na pochwałę. Gra ożywiła się dopiero w drugiej połowie, w której atak Nev Castle przyszedł do głosu, powiększając swój jeden punkt z pierwszej połowy dalszymi, w krótkich odstępach czasu zdobytemi pięciu bramkami. Za niestosowną grę zmuszony był sędzia usunąć krótko przed końcem jednego z graczy „Unionu".

Urząd sędziego pełnił poprawnie na obydwu matchach p. Sienkiewicz szkoda tylko że przeoczył wybryki jednego „rutynowanego" gracza z Nev-Castle.

Meeting sportowy Ł. K. S.

Zapowiedziany na jutro i poniedziałek meeting sportowy Łódzkiego Klubu Sportowego zapowiada się poważnie.

Do zawodów lekko-atletycznych zgłosiło się 69 współzawodników ze wszystkich klubów miejscowych. Znaczna ilość zawodników nadaje klubowym zawodom Ł. K. S. charakter więcej ogólny. Tak wielka liczba zgłoszonych do zawodów atletów świadczy o ogromnym rozwoju lekkiej atletyki w Łodzi. Jutro i w poniedziałek rozstrzygnięte zostanie pytanie, czy atleci nasi posunęli się naprzód, czy też stracili ubiegły czas bezczynnie.

Na boisku Ł. K. S. panował wczoraj i dzisiaj żywy ruch. Zawodnicy z innych klubów próbowali i zapoznawali się z bieżnią, skali w dal i o tyczce w wyż, rzucali piłką uszatą i dyskiem, i uzyskane już wczoraj wyniki dają gwarancję, iż nie napróżno przygotowywali się do trudnej walki o zwycięstwo.

Również i match footbalowy wywołuje coraz większe zainteresowanie, zwłaszcza, iż uzyskane przez „Germanię" wyniki mówią same za siebie. „Germania" posiada mistrzostwo Wrocławia i pobiła w ostatnich czasach następujące kluby: „Breslauer Sportfreunde" 9:1 i 5:2, „S. C. Schlesien" 5:0, „Verein für Bewegungsspiele" 9:2, „Sportverein Posen" 3:1, 3:1 i 2:1, „Diana" z Katowic 2:1 i 5:2, „Lignicki Klub gimnastyczny" 3:1, „Bielitz Bialer Sportverein" 1:0, „Verein für Rosenspiele" 5:2.

Aby uzyskać jak najlepszy rezultat, poczynił Ł. K. S. pewne zmiany w swym składzie. Pierwszego dnia ustąpi lewy łącznik p. Hanke, którego miejsce zajmie p. Miller, środkowego napastnika grać będzie p. Mühln, który znajduje się obecnie w najlepszej formie. Drugiego zaś dnia stanowisko lewego obrońcy zajmie p. Mühln zamiast p. Uznańskiego.

Czy zmiany w drużynie Ł. K. S. okażą się skuteczne, okażą najbliższe dwa matche.

W każdym razie urządzenie trudnego do przeprowadzenia w naszych warunkach meetingu lekkoatletycznego, oraz sprowadzenie znacznym kosztem klubu „Germania" należy zapisać na dobro naszego sportu, Łódzkiemu zaś Klubowi Sportowemu jako inicjatorowi trudnego dzieła należy się słuszna pochwała.

Spodziewać się też należy, że i organizacja techniczna zawodów, spoczywająca w rękach doświadczonego zarządu Ł. K. S., odpowie wszelkim wymaganiom.

B. M.

Z sądów.

Łódzcy „rewolucjoniści-mściciele".

Wydział karny sądu okręgowego piotrkowskiego, na kadencji w Łodzi, rozpatrywał głośną sprawę Wincentego Mareckiego i jego wspólników Władysława Paszkowskiego Henryka Beka, oraz jego żony Józefy Bekowej, którzy pod dowództwem Mareckiego utworzyli bandę zbójecką z zamiarem przekształcenia jej później na organizację rewolucjonistów mścicieli.

Banda dokonała kilku zbrojnych napadów, w celach rabunku.

Sąd wydał wyrok skazujący wszystkich oskarżonych mężczyzn na pozbawienie wszystkich praw i po 11 lat ciężkich robót; Bekową zaś na 4 lata.

Telegramy.

(Telegramy ag. W. A. T. i własne z d. 5/9)

Zamknięcie stowarzyszenia.

PETERSBURG. Zamknięcie Tow. pomocy dla wdów i sierot po wojskowych wywołało duże zdziwienie; z kół wojskowych zapewniają, że zamknięcie wywołane zostało nieporządkami, wykrytemi podczas rewizji.

Więzień szlisselburski.

PETERSBURG. Mikołaj Morozow, były redaktor terrorystycznego pisma „Narodnaja Wola", który spędził 28 lat w twierdzy Szlisselburskiej, został mianowany kierownikiem obserwatorjum astronomicznego na wyższych kursach Leshofta.

Sukcesy tureckie.

SOFJA. Posuwanie się wojsk tureckich na terytorjum bułgarskie nie ustaje ni na chwilę. Komendant wojsk bułgarskich donosi świeżo, że turcy zajęli Skeca.

Znamienne manewry.

BERLIN. Na manewrach cesarskich w Niemczech będzie obecny nietylko włoski szef sztabu generalnego Pollio, ależ też szef sztabu generalnego Austrji, Konrad von Hoetzendorff.

Papież zdrowszy.

RZYM. Wczoraj poraz pierwszy po swojej chorobie Papież przyjmował pielgrzymkę złożoną z 6000 osób. Błogosławieństwa Papież udzielał z loży Rafaela.

Ostatnie telegramy.

Kongres ministrów.

DÜSSELDORF. Dziś otwarty został VII-y z rzędu kongres ministrów niemieckich.

Konfiskata depesz.

PARYŻ. Agencja Havasa donosi, że liczne telegramy wysłane z Oporto i innych miejscowości przez monarchistów portugalskich do eks króla Manuela z okazji jego zaślubin, zostały skonfiskowane przez władze republikańskie.

Wizyty eskadry.

PARYŻ. 19 września przybędzie do Bresztu eskadra rosyjska, złożona z 4 pancerników, 14 krążowników i 4 wielkich torpedowców. Socjalistyczna rada miejska Brestu nie urządzi żadnego przyjęcia ani uroczystości.

Emigracja zwycięzców.

BIAŁOGROD. Ludność serbska opuszcza gromadnie południowe Węgry i osiedla się w krajach nowozdobytych, gdzie za bezcen nabywa ziemię.

Atak policji.

MADRYT. W Barcelonie doszło ponownie do krwawych starć. Policja zastakowała tłum, a zwłaszcza pracowników handlowych, którzy w wielkiej ilości zebrali się w celach demonstracyjnych. W starciu zostało 40 osób z tłumu i 2 policjantów ciężko rannych.

Z Unji międzyparlamentarnej.

HAAGA. Wczoraj zamknięto konferencję Unji międzyparlamentarnej. Na wniosek polaka, Roszkowskiego, przyjęto rezolucję, wzywającą wielkie mocarstwa do zajęcia się wyszukaniem sposobu celem zapobiegania nadużyciom prawa międzynarodowego.

Samobójstwo lekarza.

BERLIN. Wielką sensację budzi tu samobójstwo lekarza tureckiego Mahmuda Mohara-beja, który wczoraj z nieznanych powodów odebrał sobie życie.

Przygotowania do rewolucji.

MADRYT. Rząd hiszpański podwoił straże i wogóle przedsięwziął energiczne środki ostrożności na granicy portugalskiej, gdyż otrzymał wiadomość, że monarchiści portugalscy, którzy w ostatnich czasach otrzymali z Hiszpanji olbrzymie zapasy broni i prochu, przygotowują rewolucję.

Komunikat bułgarski.

BERLIN. Tutejsze poselstwo bułgarskie ogłasza komunikat, w którym występuje ostro przeciwko Grecji i Serbji za ich zachowanie się wobec komisji międzynarodowej dla zbadania okrucieństw na Bałkanach i te dwa państwa czyni odpowiedzialnymi za wszystkie szykany, jakie komisję spotkały.

O rekompensatę.

KONSTANTYNOPOL. Generał Sawow, szef delegacji bułgarskiej, oświadczył, że Bułgarja godzi się na pozostawienie fortyfikacji adrjanopolskich, lecz pragnie wzamian otrzymać rekompensaty terytorjalne, a mianowicie Kirkilise.

Odpowiedzi Redakcji.

Panu M. Skup. Jest to sprawa skomplikowana, zechce więc Pan pofatygować się osobiście dzisiaj, albo we czwartek do lokalu Redakcji pomiędzy godziną 6 — 7-ą wieczór.

Szkoła koedukacyjna H. Cholewickiej

mieści się od lipca w obszernym, słonecznym frontowym lokalu przy ulicy **Ewangielickiej № 18 (róg Mikółajewskiej, I-sze piętro.)**

Cel i zadania szkoły: 1) Gruntowne przygotowanie chłopców i dziewczynek do szkół średnich wszelkiego typu. 2) Wychowanie: a) fizyczne, b) etyczne, c) estetyczne.

Personel nauczycielski składa się z dziewięciu osób wykładających, oraz lekarza szkolnego.

Zapisy codziennie między 10—2

Czy doprawdy?

Pani jeszcze nie używała kremu tak bardzo rozpowszechnionego na całej kuli ziemskiej z niezawodnym rezultatem. Wydatek nieznaczny, a korzyść wielka. Wszelkie piegi, opalenizna, plamy, pryszcze, wągry i liszaje natychmiast bezpowrotnie znikają. Dla uniknięcia naśladownictwa sprzedaż tylko w składach aptecznych na

Nawrot № 54, i Konstantynowska 75.

Cena za słoik 50 kop., mocniejszy 75 kop.

MAOK

TĘPI ROBACTWO

ale tylko w czerwonych trójkątach zmetalowanemi nureczkami.

NIEMA LEPSZEGO ŚRODKA. SĄ TYLKO FAŁSYFIKATY.

SPRZEDAŻ i KUPNO

załatwia szybko i tanio tylko Fr. Kamiński, ul. Przędzalniana 37a. Uskutecznia lokatę kapitałów oraz dział informacyjny.

Kto

jeszcze nie kupił placu w **Rąbieniu**, niech się śpieszy, gdyż z chwilą przeprowadzenia kolei łęczyckiej i przystanku w Rąbieniu ceny będą podwyższone. Są jeszcze do nabycia **place po 3 i pół—4 kop.** z zagajem sosnowym po 7 kop. łokieć □ od przystanku tramwaju pod Aleksandrowem 1 wiorsta do Rąbienia.

Miejscowość prześliczna pośród lasów

warunki kupna na dogodne rozpłaty. Wiadomość we dworze w Rąbieniu u właściciela **S. Gałeckiego** w ciągu m. września r. b. 1749

ZAWIADOMIENIE.

Niniejszem mamy zaszczyt zawiadomić Sz. Publiczność, że d. 2 sierpnia **została otwarta**

przy ul. Mikołajewskiej № 37

„Mleczarnia Udziałowa"

pod kierunkiem znanego powszechnie rutynowanego handlowca p. **A. Makówki.**

Uwaga. Produkty wchodzące w zakres mleczarstwa 2 razy dziennie świeże. Specjalna sala dla gości. Licząc na poparcie licznej i Szanownej Klijenteli pozostajemy z poważaniem

J. Danielak, A. Makówka, F. Kamiński.

1??? 0

Oddział wykonywania

garderoby podług miary w firmie Schmechel i Rosner, Piotrkowska Nr. 100, obecnie znacznie powiększony, i dostarcza szybko najmodniejszą garderobę męzką i damską.

W. P. nic nie ryzykuje, robiąc próbę, gdyż firma za dobroć i doskonałe wykonanie garderoby gwarantuje. 1798

№ 6200.

Dyrekcja Towarzystwa Kredytowego m. Łodzi

Obwieszczenie.

W zastosowaniu się do § 22 Ustawy Towarzystwa, Dyrekcja podaje do powszechnej wiadomości, że zażądane zostały pożyczki na nieruchomości:

1. Pod nr. 762a.b. przy ul. Ś.-Andrzeja przez Drugie Łódzkie Towarzystwo Pożyczkowo-Oszczędnościowe, pierwotna rb. 1000;

2. pod nr. 1133a. przy ulicy Juljusza, przez Emila-Aleksandra-Ferdynanda i Łucję małż. Maas, pierwotna rb. 34000;

3. pod nr. 1006b. przy ulicy Łęczyckiej, przez Gotfryda Schajbnera, pierwotna rb. 7000;

4. pod nr. 288a.f. przy ul. Szkolnej, przez Alojzego i Pelagję małż. Gałczyńskich, pierwotna rb. 30000.

Wszelkie zarzuty przeciwko udzieleniu zażądanych pożyczek stowarzyszeni zechcą przedstawić Dyrekcji w przeciągu dni 14 od daty wydrukowania niniejszego obwieszczenia.

Łódź, d. 6 Września 1913 r. 1760

Zarząd Resursy Rzemieślniczej

ul. Widzewska № 117

zaprasza p. p. członków na ogólne

Nadzwyczajne Zebranie

odbyć się mające w dniu 8 września w lokalu Resursy o g. 4 po poł.

Porządek dzienny: Wybory komisji rewizyjnej.

UWAGA: P. p. członkowie, którzy nie wnieśli rat członkowskich za miesiąc maj, do głosu dopuszczani nie będą, za wyjątkiem tych, którzy posiadają udziały.

P. S. Z powodu, że p. p. członkowie nie zawiadamiają o zmianie swych adresów i 60 proc. takowych niedokładnych. 1795

Osobne zaproszenia rozsyłane nie będą.

Potrzebny dyplomowany nauczyciel

katolik, kawaler, do szkoły prywatnej. Oferty wraz z oznaczeniem pensji składać w administracji tego pisma pod lit. „O. B. K. 8." 17?7—3

Do gimnazjum Polskiego Tow. UCZELNIA

Nowo-Cegielniana 9.

Kandydaci przyjmowani będą w dalszym ciągu do klasy wstępnej i podwstępnej. Do klasy podwstępnej bez egzaminu. 240—3

Nowootworzony kantor bankierski Józef Silberman, Piotrkowska 39

załatwia wszelkie operacje bankowe na najdogodniejszych warunkach. Sprzedaje losy klasycznej loterji Królestwa Polskiego na stałe do wszystkich 5-ciu klas lub do pojedyńczych klas, całe losy, połówki, lub ćwiartki.

Cena części do drugiej klasy:

1/16 — rub. **2.—**
1/10 — rub. **3.60** k.
1/8 — rub. **4.—**

P. S. Wskutek porozumienia się z żydowskim bankiem kolonjalnym w Londynie, wypłacamy za płatne kupony oraz dostarczamy nowe arkusze z kuponami. 1796—1

Zatwierdzona przez Ministerjum Spraw Wewnętrznych Szkoła Muzyczna Podkaminera

Łódź, Zawadzka 6. Petersburg, Kamennoostrowska 31—33.

Dyrektor N. S. Podkaminer.

Skład nauczycielski: Śpiew (solo) **Giow. Ressi.** Fortepian: **Dr. H. Dessauer, A. Groh, K. Lütschg, F. Matkowska, S. Nirnstein, M. Ruppeldf, J. Smidowicz, A. Türner, S. Vas,** skrzypce: **G. Baumgarten, H. Landau, D. Woronowiecki.** wiolonczela: **E. Ochihey,** flet: **R. Markusch,** teorja: **Türner,** śpiew chóralny: **M. Dargużański,** wokalno-instrumentalny zespół: **N. Podkaminer.**

Popularne kursy wiolonczeli 5 rb. miesięcznie. —Kursy chóru dziecinnego 1 rb. miesięcznie. 1751

Zgłoszenia przyjmuje się codziennie od 11—1 i od 4—7 wieczorem. Nuty, fortepiany i instrumenty muzyczne dostarcza szkole firma **Friedberg i Koc** skład instrumentów ul. Piotrkowska 90.

Ważne dla gospodyń.

Przyrząd „Ely" do sprawdzania mleka w domowym użytku.

Za pomocą tego małego przyrządziku ma Sz. Pani możność łatwego skontrolowania jakości spożywanego mleka i sprawdzenie, czy płaci Szan. Pani za mleko czyste czy też „ochrzczone" mniejszą lub większą dozą wody.

Ta okoliczność, już ze względów zdrowotnych, winna być miarodajną, by przyrząd ten znalazł zastosowanie w rękach każdej szanującej się gospodyni i w każdym domu, tembardziej, że minimalny koszt przyrządu pokrywa się tak ważnymzyskiem jak zdrowie przy użyciu mleka nie fałszowanego.

Do nabycia: Gostyński, Piotrkowska 68; Siebeneichen, Piotrkowska 82. Skład apteczny Arno Dietel; Weinberg, Piotrkowska 38; Lenk i Chodkowski, Mikołajewska 25.

Żądać z marką „Elly"! Żądać z mlecznem szkłem.

Główny przedstawiciel **D. Ciesielski, Widzewska 39.**

Potrzebni ajenci. Aptekom i składom aptecznym większy rabat.

MODNE URZĄDZENIA MIESZKANIOWE

Jadalnie. Sypialnie. Gabinety. Buduary. Meble salonowe. Galanterja i drobiazgi meblowe Urządzenia kuchenne. Mosiężne sztangi do firanek i t. d.

najdogodniej nabywa się w firmie **Reinhold Wiśniewski** WŁA SNY ZAKŁAD TAPICERSKI

ul. **Nawrot № 7. Tel. 25-50.** 1648—52—1

Zarząd Eksploatacji Łódzkich Rzeźni Miejskich

Ul. Inżynierska № 1.

Poleca **skóry wołowe, krowie, cielęce, końskie** suche i solone. **Łój i szmalec topiony,** do celów technicznych. **Krew suszoną** na nawozy sztuczne. **Mączkę mięso-kostną** na karm dla ryb, tuczni drobiu i trzody. **Włosień tapicerski dezynfekowany** w kilku wyborowych gatunkach i kolorach. **Szczecinę** suchą mokrą. **Lód sztuczny** po 15 kop. pud na miejscu bez odstawy. 592—

LIPOWA Nr. 12. LIPOWA Nr. 12.

Codziennie od godziny **10-ej** rano do **11-ej** wieczorem otwarte

Panoptikum i największe w Europie anatomiczne **Muzeum**

EHRLICH-HATA

Preparat 606 Preparat

Ten nadzwyczajny środek leczniczy i jego doskonałe skutki są w Łodzi pokazywane. Przychodźcie patrzeć i podziwiać. Człowieku, ucz się poznawać siebie.

We wtorki i piątki anatomja otwarta wyjątkowo DLA PAŃ.

Wejście do panoptikum 15 kop., do muzeum anatomicznego **15** kop., obydwuch razem **25** kop., dzieci i żołnierze **10** kop. 1763

Właściciel K. Stefan.

Ważne dla Pań!

NOWOOTWORZONY MAGAZYN i PRACOWNIA FUTER

Feliks Kiżyk, Warszawa, Marszałkowska 119, tel. 155-86.

b. długoletni krojczy firmy „B. Herse" poleca duży wybór żakietów i galanterji futrzanej własnego wyrobu, podług ostatnich modeli zagranicznych. Przyjmuje się też obstalunki w zakres kuśnierstwa wchodzące, po cenach **umiarkowanych. Oddział futer męskich** 1774—3—1

Laboratorjum Magistra N. SCHATZA

Łódź, ul. Piotrkowska № 37.

Telefon 26-81.

Badanie krwi na syfilis.

Wszelkie **analizy lekarskie i chemiczne: moczu,** plwocin (gruźlicy), **krwi, wydzielin dróg moczo-płciowych, wody, mleka** i t. d

Pierwsze przedstawienie po cenach zwyczajnych.

Dziś, jutro i pojutrze

LUNA

ARCYDZIEŁO SZTUKI KINEMATOGRAFICZNEJ

OSTATNIE

DNI POMPEJI

olbrzymia tragedja podług znanej powieści **Edwarda Bulwera** w 7-iu częściach (2500 metrów).

Wykonanie firmy „Ambrozio" w Torino. **Udział bierze 30000 osób.**
Walka gladjatorów. Lwy. Wybuch Wezuwjusza. Koniec Pompeji.

Początek przedstawień **dziś:** o godz. 4, 6, 8 i 10 wieczorem, **jutro i pojutrze** o godz. 2, 4, 6, 8 i 10 wieczcrem. Ceny miejsc od **50** kop.
Orkiestra symfoniczna, składająca się z 15 osób.

PIERWSZA ŁÓDZKA CHRZEŚCJAŃSKA
Elektryczna Fabryka Cukrów
Nagrodzona Wielkim Srebrnym Medalem na wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi
T. Dąbrowski i S-ka
w Łodzi, Widzewska 104.
Poleca swe wyborowe wyroby codziennie świeże. 700—0 58

Losy do 2 klasy.

Całe losy, ½, ¼, jak również udziały od 1 rb. są do nabycia w Kantorze Bankierskim
M. SEGAŁ, Piotrkowska 60.
1771—3

Dr. Alfred Hejman
Specjalista chorób: uszu, nosa i gardła.
Z Warszawy zamieszkał w Łodzi
przy ulicy Zachodniej № 57,
gdzie przyjmuje od 9—10 i od 4—6 po południu. Tel. № 33-34. 15

Dr. Stanisław Lewinson
przeprowadził się na ul. Piotrkowską № 87.
Choroby wewnętrzne, płuc i serca.
W sierpniu przyjmuje tylko od 5—7 po poł.; w pozostałe miesiące i od 8—9 rano. 1661—20
Telefon Nr. 8—16.

Dr. med. P. LANGBARD
Zawadzka 10.
b. asystent kliniki berlińskiej, specjalista chorób wenerycznych, skórnych, włosów, niemocy płciowej.
Przy leczeniu syfilisu stosowanie preparatu „606"—„914". Leczenie za pomocą elektryczności (elektroliza). Masaż wibracyjny, badanie nerek, pęcherza i kanału. Endoskopia i cystoskopia. Godziny przyjęć; od 8—1 i od 4—8, dla pań od 4—5-ej. 1461

Dr. med. S. Aronson
były asystent klinik berlińskich
Piotrkowska 120. Tel. 31-82.
Akuszerja i choroby kobiece.
od 9—11 rano i od 5—7 po południu.
W niedzielę od 11—1 po poł. 1492

Dr. M. PAPIERNY
Akuszerja i choroby kobiece.
b. ordynator warsz. uniw. klin. akusz.
Przyjmuje od 10—11 rano i od 4 i pół do 6 i pół po poł.
Południowa 23. Telef. 16-85.
1766—0

Powrócił
Dr. Rosenblatt
Choroby uszu, nosa i gardła
Przyjmuje od 10—11 r. i 5—7 po poł, w niedziele od 10—11 r.
Ulica Piotrkowska № 35.
Telefon 19-84,

Dr K. Brzozowski
powrócił.
1750—3

Dr. Trachtenherz
ulica Zawadzka № 6,
b. asystent petersburskiego szpitala miejskiego, specjalista chorób wenerycznych, skórnych i niemocy płciowej. 1688—150
Przy leczeniu syfilisu zastosowanie preparatu ERLICH—HATA 606-914. Leczenie za pomocą elektryczności. Godziny przyjęć od 8—2 i od 6—9.
Dla pań od 4—5. Oddzielna poczekalnia

Dr. L. Klaczkin
KONSTANTYNOWSKA 11.
Syphilis, skórne, weneryczne choroby dróg moczowych.
LECZENIE SYPHILISU EHRLICH-HATA 606.
Przyjmuje od 8—1 rano i od 5—8 wiecz., dla dam osobna poczekalnia od 4—5. W niedziele i święta tylko do 1 rano.

Dr. Jan Cywiński
akuszer
Piotrkowska 192
przyjmuje od 4 do 5 po południu.
1792—9—1

Powrócił
Dr. L. PRYBULSKI
Ulica Południowa № 2.
Telefon № 13-59.
Syphilis, choroby skórne, włosów (kosmetyka lekarska) weneryczne, moczopłciowe i niemocy płciowej.
Leczenie syphilisu salvarsanem Erlich-Hata „606"—914 (wśródżylnie). Leczenie elektrycznością, elektrolizą (usuwanie szpecących włosów) oświetlenie kanału (uretroskopia).
Przyjmuje od 8—1 r. i od 4—9 pp., panie od 5—6 pp.
Dla pań oddzielna poczekalnia.

Dr. Tadeusz Brabander
przeprowadził się
Piotrkowska № 109. Telef. 11-14.
Akuszerja, choroby kobiet i kobiecych narządów moczowych.
Oświetlanie kobiecego pęcherza.
Przyjmuje od 9 do 11 rano i od 4 do 7 po poł. 1662—12

Lekarz-Dentysta
J. HABERFELD
mieszka obecnie **ul. Andrzeja № 2, róg Piotrkowskiej,** I-sze piętro.
Przyjmuje jak dawniej.
Telefon 17-31. 1691—208

Dr. Henryk Waserman
CHIRURG
powrócił
Średnia Nr. 11. Telef. 14-22.
17—62—5.

Dr. J. Silberstrom
Ordynator Amb, Czer. Krzyża
Zawadzka **12.**
Choroby skóry, włosów i weneryczne. Kosmetyka lekarska. Stosowanie prep. **606** i **914** (wśródżylnie)
Przyjmuje od **12—2** i **5—8** Panie od **4—5** (osobna poczekalnia), w niedzielę do 4 po południu

Dr. W. DUTKIEWICZ
przeprowadził się na ul. Nawrot 1, róg Piotrkowskiej.
Choroby: skórne, weneryczne i moczopłciowe.
Przyjmuje od 9—12 r. i od 5—8 w Panie od 4—5 po poł. 20

Dr. Sonenberg
Choroby skóry, dróg moczowych i weneryczne,
PRZEPROWADZIŁ SIĘ na Zieloną 8.
od 11—1 i 5—7½.

Dr. S. Szníttkind
przeprowadził się na ul. Średnią № 3.
Specjalista chorób wenerycznych, skórnych z kosmetyką lekarską (twarz, włosy etc.).
Przyjmuje od 9—11 i pół i od 4 i pół do 9 wiecz.

Dr. JELNICKI
choroby weneryczne, skóry dróg moczowych
ul. ANDRZEJA № 7
9—12 i 5—8, w niedziele i święta 9—1
Telefon Nr. 170 1404

Dr. med. J. Szwarcwasser
Piotrkowska 18.
Choroby wewnętrzne i nerwowe.
Specjalne: choroby, żołądka, kiszek. przemiany materji (cukrowa: podagra otyłość i t. d.)
Niezbędne dla djagnozy analizy chemiczne i bakterjolog. wydzielin i krwi w laboratorjum własnem. Od 11—1 rano i od 5—7 i pół po południu

Dr. M. Gromski
Choroby dzieci.
Dzielna 9
od 3—5 po poł.
1644.

Dr. Karol Blum
Specjalista chorób
Gardła, nosa, uszu i zboczeń mowy
(jąkanie, seplenienie i t. d.)
podług metody
Prof. Gutzmana z Berlina.
Godziny przyjęć: od 10 i pół do 12 i pół i od 5 do 7-ej wiecz.
Piotrkowska 165 (róg św. Anny)
Telefon 13. 52.

Pierwsza
chrześcjańska lecznica
chorób zębów i jamy ustnej.
Łódź, ulica Przejazd 8.
Najlepsze ZĘBY sztuczne i plomby
Porada 25 kop. od 10—7 wiecz.

Gabinet dentystyczny
E. KOPROWSKI
Piotrkowska 35 (w lok. zajm. dawniej przez W. Sznycera).
Leczenie zębów bez bólu elektrycznością. Plomby i sztuczne zęby wszelkiego systemu. Prostowanie krzywych zębów. Masaż wibracyjny. 1719—156

Ogłoszenia drobne.

A.A.A. Rutynowana nauczycielka freblanka poszukuje lekcja Oferty w „Gazecie" Przejazd 1 dla „Rutynowana". 2207—13

Elementarze Reussnera, najlepsze, najłatwiejsze do prędkiej nauki czytania, pisania, rysunków, rachunków, z obrazkami — poglądowemi, objaśnieniem znaczenia: Elementarz Polski po 6—20 kop., Polsko-Niemiecki; Rosyjsko-Niemiecki; Polsko-Rosyjski każdy po 12,—24,—40 kop. Nakład autora. Złota 6, Warszawa. 2205—12

Magazyn mebli nowych i używanych
Wł. Romiszowskiego
dawniej **Piotrkowska 117,** obecnie
Piotrkowska Nr. 116 I piętro front
Posiada w wielkim wyborze całe urządzenia do pokojów: sypialnych, stołowych, gabinetów i salonów, pojedyncze meble tak nowe, jak używane, od najskromniejszych do najwykwintniejszych. Po cenach nizkich. **Kupuje, zamienia, wynajmuje,**
Wyłączną reprezentację Towarz. akc. zakł. wyr. metal.
Konrad, Jarnuszkiewicz i S-ka
Łóżka żelazne, mosiężne i niklowane z materacami metalowymi.
Umywalnie żelazne i marmurowe. **Meble ogrodowe. Wózki dziecięce** i welocypedy.
Fotele dla chorych po cenach fabrycznych.
Wyłączną reprezentację fabr. wyr. blaszanych
Wł. Grynkiewicza
lodownie, pokojowe wanny etc. Po cenach fabrycznych.
Wyłączną reprezentację
Patentowanej fabryki giętych mebli
Wilhelma Gebethnera
Krzesła gięte, fotele na biegunach etc.
PO CENACH FABRYCZNYCH.
Otwarty w niedziele i święta od 1—6 po południu.
Posiada stale na składzie stylowe urządzenia kuchenne.
1504—25—1

Fabryka mebli żelaznych i skład naczyń kuchennych Ch[illegible]kowskiego Lenka, Mikołajewska 25 tel. 2[illegible] Ceny najniższe na [illegible]y. 22

Hurtowy i detaliczny skład **resztek** na garnitury męskie saki i palta suknie, bluzki i kostjumy damskie. Edmund Wasilewski, Łódź, ulica Kątna № 36. 2209—10—1

Magle nowe ulepszone do sprzedania po 50 rb. Konstantynowska № [illegible] tamże są szopy i stajnie do wynajęcia od 1 października. 2229—1

Maszyny 2 Singera prawie nowe bębenkowe i maszyna za 16 rb. Piotrkowska 103—5. 2230—3—1

Piwiarnia do sprzedania z powodu zmiany interesu ul. Ciemna 130 2214—3—1

Potrzebni ajenci do sprzedaży po domach prywatnych dobrze wprowadzonego artykułu, a niezbędnego każdej gospodyni. D. Ciesielski. Łódź Widzewska 39. od 1—2, 6—7 2232—1

Rubli 3.000 jest do ulokowania na hypotekę, może być Bałuty, Ruda, Chojny. Wiadomomość u Przedeckiego, Cmentarna № 1 2227—3—1

Sklep do sprzedania z powodu zmiany interesu byle zaraz. Widzewska 133 (przy Głównej) 2228—1

Wobec samotności jest do **sprzedania Mleczarnia** z 2 Bilardami w bardzo dobrym i ruchliwym punkcie z komornem taniem i dobrze prosperująca za bezcen, byle zaraz: Wiadomość ulica Widzewska № 94 mieszkania 3 u pana Grzybowskiego. 2231—1

Pasta-farba do obuwia „FERBOL"

Niniejszem mamy zaszczyt zwrócić łaskawą uwagę W. P. P. na „FERBOL", pastę-farbę do obuwia kolorowego, która się ogromnie rozpowszechniła we wszystkich krajach kulturalnych świata. Oko ludzkie nie widziało takiego wynalazku, jakim jest „FERBOL" pasta do obuwia, którą można odświeżać zniszczone i wypłowiałe obuwie, nadając właściwy kolor, lub zamieniając na inne. Na żądanie Sz. P. możemy zrobić z czarnego obuwia jasne.

Z poważaniem

Łódzki kantor fabryczny „FERBOL"

Sprzedaż wyłączna Nowo-Cegielniana Nr. 18.

Piotrkowska № 15. **Teatr**

Optique Parisienne

Elektr. wentylacja **Zmiana programu we wtorki i soboty.**

Obraz robi wstrząsające wrażenie.

W SIDŁACH BANDYTÓW

Sensacyjny dramat w 4-ch częściach, w wykonaniu wybitnych artystów scen włoskich.

Helenów. Dnia 7 Września 1913 r. **Helenów.**

Na korzyść Straży Ogniowej Ochotniczej Łódzkiej

odbędzie się

Wielka Zabawa Ogrodowa

z niebywałym programem.

W ogrodzie: Koncert K. Namysłowskiego i orkiestry Scheiblerowskiej. Śpiewy—wykonają chóry Tow. śpiewaczych i Resursy Rzemieślniczej.—O zmierzchu, Straż Ogniowa Ochotnicza Łódzka czynna. Ćwiczenia. — Wielka akcja ratunkowa przy wieży. — Pożar. — Ratunek ludzi. — Ognie sztuczne.

Na Torze Sportowym: Koncert orkiestry VII oddziału Ł. St. O. O. Atrakcje sportowe z niespodziankami, w których bierze udział **10** Towarzystw sportowych, pomiędzy innemi: Wyścigi klubowe, Biegi rozstawne, Popisy gimnastyczne. Wyścigi kołowe, Tańce z pochodniami, wykonane przez członków straży ogniowej. — Revelia, pochód z pochodniami. — **Kinematograf.**

Dla wygody publiczności otwarte będą karczmy „pod Strażakiem".

Na zakończenie ognie sztuczne — rakiety brylantowe.

Początek o 2 po południu. Wejście **50** kop. dzieci **25** kop.

Kontramarki nie wydają sie.

W razie niepogody zabawa odbędzie się dnia następnego. 1782—3—1

Łódzki Klub Sportowy (Srebrzyńska 37/39)

urządza w niedzielę i poniedziałek dnia 7-go i 8-go września

Igrzyska Olimpijskie (biegi, skoki, rzuty)

Match Footballowy

„Germania" (Wrocław)—Łódzki Klub Sportowy

1753 mistrzowska drużyna za r. 1912.

Początek zawodów bez względu na pogodę o godz. 10 przed południem i o godz. 2 po południu.

Ceny miejsc przy kasie: kupon do loży 1.25, siedzące 75 kop. wejście 45 kop., uczniowski 30 kop. Bilety wcześniej do nabycia po cenach zniżonych w cukierniach Z. Krzyżanowskiego, ul. Piotrkowska 79 i Główna 1. Bilet ważny na cały dzień.

Dojazd na boisko tramwajami nr. 3 i 9.

Pierwsza Lecznica lekarzy specjalistów

dla przychodzących chorych

45. Piotrkowska 45 (róg Zielonej). Telef. 30-13.

Wewnętrzne i nerwowe Dr. I. SZWARCWASSER od 10 — 11 i 4½ — 5½ codziennie.
Choroby skórne i **weneryczne** Dr. L. PRYBULSKI. W niedziele, wtorki, czwartki, piątki od 1½—2½ a Poniedziałki, środy, soboty od 8 — 9 wieczór.
Choroby **dzieci** miejsce porad dla matek szczepienie ospy Dr. I. LIPSZYC codziennie od 1—2 pp.
Choroby **chirurgiczne** Dr. M. KANTOR od 2 — 3 i 7—8 wieczór codziennie.
Choroby **kobiece** Dr. M. PAPIERNY od 3 — 4 codziennie.
Choroby **oczu** Dr. B. DONCHIN Codziennie od 9 — 10 rano.
Choroby **nosa**, uszu i gardła Dr. C. BLUM Poniedziałek, wtoek, środa, czwartek od 1—2. pp. Piątek, sobota, niedziela od 9 — 10 rano.

Analizy krwi, wydzielin, moczu. Badanie mamek. Porada 50 kop.

Przedsiębiorstwo wiercenia i budowy studzien artezyjskich i płytkich

Kompletne urządzenia studzien z popędem silnikowym, lub recznych, dla użytku fabryk i domów.

Najnowsze urządzenia wodociągów elektro-automatycznych „Hydrophor" słynnej firmy Tow. Akcyj. **Max Branderburg** w Berlinie 1134—52—14

Skład fabrycz. i domowych pomp.

Fabryka wyrobów miedzianycn, żelaz. i metalowych.

Budowa wszelkich aparatów, kotłów, węży, rur miedzianych i żelaznych, jak również wszystkie w zakres wchodzące wyroby

Wyroby ołowiane, jako osobliwa specjaln.

Lutowanie ołowiu ołowiem za pomocą specjalnych aparatów, podług ostatniego wynalazku techniki. Armatury z miękkiego i twardego ołowiu. Szybkie i akuratne wykonywanie robót z daleko idącą gwarancją.

Referencje pierwszorzędne. Kosztorysy i prospekty bezpłatnie.

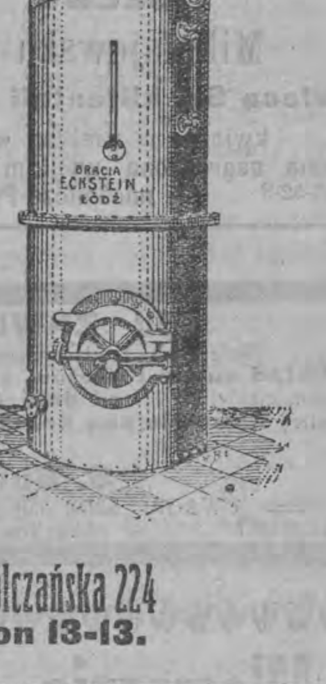

B-cia Eckstein Łódź, Wólczańska 224 **telefon 13-13.**

W ogrodzie Przemysłowców Łódzkich w Rudzie Pabjanickiej.

W niedzielę i w poniedziałek, dnia 7 i 8 września odbędą się dwie

WIELKIE ZABAWY OGRODOWE

połączone z Zabawą Taneczną

pod kierunkiem baletmistrza p. **WŁ. MAJEWSKIEGO.**

Strzelanie z łuku do tarczy o nagrodę 120 kaczek.

Kręgielnia, huśtawki, coriandoli, poczta, na zakończenie Ognie sztuczne.

Początek zabawy punktualnie o godz. 3 po poł. Wejście dla członków 10 kop., dla niecz'onków 20 kop.

Bufet i cukiernia na miejscu. 1791—2

Piotrkowska 192.

LECZNICA ZĘBÓW

Plombowanie i specjalne laboratorjum zębów sztucznych i złotych koron.
Reparacje i przeróbki sztucznych zębów na poczekaniu.
Wyjmowanie zębów bez bólu przez lekarza-dentystę

M. Lernera. 1349

Ceny bardzo przystępne.

Piotrkowska 192.

„CASINO"

„ODEON"

Dztś, niedziela i poniedziałek włącznie

w 7 wielkich częściach, około 3,000 metrów, czas demonstrowania przeszło 2 i pół. godziny w wykonaniu najlepszych artystów świata.

„HAŃBA"

Złota serja Braci Pathe, największej fabryki film świata, podług wiekopomnego dzieła „Roger la Honte" Jules Hary.

Niebywały dramat monopolowy!!! Przewyższa „Nędzników"!!! Przewyższa „Quo Vadis"!!! Tragedja z życia współczesnego!!! Wstrząsające swym tragicznym napięciem momenty!!! Nie jest żadnym historycznym dramatem!!! Pierwszorzędne wykonanie w Europie!!!

Passe-partout nieważne.
Początek przedstawień codziennie o 4 godzinie; do godziny 6-ej ceny zwyczajne.
Ceny od 40 kop.

Dopiero w przyszłym tygodniu ukaże się dramat ten w Londynie, Berlinie, Paryżu i Wiedniu.

Żadna kobieta

nie może się chlubić pięknością nie zastosowawszy przedtem światowe

Mydło „FLORA"

sensacyjnego wynalazku
D. Hartmana w Wiedniu.

Jest to jedyny cudotwórczy środek do osiągnięcia pięknej młodzieńczo-świeżej i zdrowej cery twarzy. Na zawsze znikną wszelkie bez wyjątku defekty skórne: piegi, pryszcze, wągry, liszaje, czerwone plamy, krosty i inne choroby skórne.

!!!Tysiące podziękowań od ocalonych!!!

Należy żądać prawdziwe mydło „Flora" D. Hartmana z podpisem wynalazcy i w opakowaniu czerwonem, które można nabywać we wszystkich **składach aptecznych i aptekach po 75 i 50 kop.** 1683-3-1

Najniższe konkurencyjne ceny

Nowootworzony FABRYCZNY SKŁAD DYWANÓW

Łódź ul. Piotrkowska № 56, d. W-go Szweikerta. Tel. 31-06.

Poleca w największym wyborze i po najniższych cenach.

DYWANY krajowe, francuskie, czeskie, perskie, smyrneńskie	od Rb. 1.25 k
CHODNIKI dywanowe, pluszowe, wełniane, kokosowe i jutowe	" " — 40 "
MOKIETY i materje jedwabne, pokrycia mebli	" " 3 —
Firanki, STORY BONNES, FEMMES, BRIS-BISES	" " 1 —
Tiulowe, i pluszowe Kapy na łóżka.	
SERWETY sukienne, pluszowe, jutowe, gobelinowe i t. p.	" " 3 —
DIWANDEKI, plusze mohairowe lniane	" " 15 —
BOBRIK-SUKNO do wykładania podłóg, w kolorach bordo, oliv, zielonym electric. Gobeliny tylko francuskich fabryk.	" 6 —
PORTIERY szerokie i wązkie kantoniery sukienne, gobelinowe, wełniane, pluszowe i t. p. SZTANGI metalowe do portier	
KOŁDRY atłas. i watow. od Rb. 2.50. SZCZOTKI do czyszczenia dywanów	

Przyjmuje się na przechowanie i do reperacji i czyszczenia dywany.
Upraszamy o łaskawe obejrzenie bez obowiązku kupna.

Najniższe konkurencyjne ceny.

W. GÓRSKI

SZEWC

Mikołajewska 32.

Poleca Sz. klijenteli obuwie wykwintne w wielkim wyborze po cenach przystępnych.
Firma nagrodzona wielkim medalem złotym na wystawie Rzemieślniczo-Przemysłowej w Łodzi.
1807-52-8

!!! ZAWIADOMIENIE !!!

Niniejszym zawiadamiam moich szanownych klijentów, że mój **Skład sukna i kortów,** który dotychczas się znajdował na ul. Nowomiejskiej № 11, **od dnia 1/14 Lipca r. b.** przeniesiony został na ulicę **Nowomiejską Nr. 15,** upraszam łaskawie przyjąć do wiadomości

z poważaniem
S. Suikes, Łódź Nowomiejska 15.

UWAGA: Skład mój jest zaopatrzony specjalnie w towary Akc. Tow. A. G. Borsta, w Zgierzu.
1629-26-1

Mleczarnia S. Galusińskiego

została otwarta przy ulicy **Andrzeja № 4.** Wydaje śniadania, kolacje i obiady z 5-ciu dań po 40 kop.

1654—26—1 Z poważaniem **S. Galusiński.**

Krawiec męski

W. BUGALSKI

Zgierz, ul. Wysoka № 29.
Robota solidna. Ceny umiarkowane

Fabryka mebli żelaznych
i skład naczyń kuchennych

Chodkowskiego i Lenka

Mikołajewska 25 tel. 24-55.
CENY NAJNIŻSZE. NA RATY
1716—9

We wszystkich księgarniach sprzedaje się dzieła pedagogiczne **Reussnera** do bardzo prędkiej i najłatwiejszej nauki **Języków Obcych w szkole i domu bezpłatnie, bo bez nauczyciela** z objaśnieniem wymowy i kluczem p. t.

Samouczek: **Polsko-Niemiecki** kurs wstępny(**Elementarz**)-po kop. 5, 12, 24 40; kurs I-szy k. 80; — kurs II-gi k. 1.60—**Rusko-Niemiecki** k. 5, 12, 24, 40 i 2 20.—**Polsko-Francuski** kurs I-y k.1.20; kurs II-gi k. 3.20—**Polsko-Angielski** kurs I-y k. 75; kurs II-gi 1.20 k. **Polsko-Ruski Elementarz** po k. 5. 12, 24, 40,—kurs I y k. 1.40;—kurs II-gi kop. 1 80. Nakład autora (Reussnera), **ul. Złota № 6, Warszawa,** który wysyła I y zeszyt **Samouczka** gratis, po otrzymaniu marki poczt. za 7 kop.

Salon dla pań i panów

fryzjera

Nowackiego

Piotrkowska 103 41

Zakład Tapicersko-dekoracyjny

Wł. Przeździeckiego

przyjmuje wszelkie obstalunki oraz posiada na składzie otomany leżanki itp. **Piotrkowska 108**
1794—25—1

— WYNAJEM —
karet i powozów
A. Neuman
ul. Piotrkowska № 119
Telefon Nr. 10.53.

Potrzebni chłopcy

z kaucją do roznoszenia gazet.
Administracja N. Gazety Łódzkiej—Przejazd 1.

VIII kl. zakład naukowy żeński

z programem męskich gimnazjów klasycznych.

ZOFJI BADER-LIBISZOWSKIEJ

ul. Zawadzka 26.

Egzaminy wstępne i poprawkowe 1 i 2 września, lekcje 3-go.
Zapisy codziennie od 10-ej do 5-ej. 1710—9—1

VII-kl. szkoła żeńska

JANINY TYMIENIECKIEJ
obecnie pod kierunkiem

Janiny Pryssewiczówny

Widzewska № 42 (lokal rozszerzony), Zapisy od 9—12 i 5—7. Lekcje 1 września. 1755—4

7-klasowa :: szkoła żeńska

J. ZBIJEWSKIEJ

Ulica DŁUGA № 10

Zapis uczenic rozpoczął się dnia 27 sierpnia.
Lekcje rozpoczęły się dn. 1 września.

Szkoła przygotowawcza

Jadwigi Zawadzkiej

Spacerowa 17 (dom Akc. Tow. K. Scheiblera) przyjmuje chłopców i dziewczynki od lat 6 i pół i gruntownie przysposabia do średnich zakładów naukowych. **Ilość dzieci, ze względów pedagogicznych, ograniczona.** Zapis codziennie, od 11—2 i od 4—6. Przy szkole wzorowo urządzony **zakład freblowski.** Początek lekcji 9 września.
1743—3—1

Przysposabia chłopców i dziewczynki do wszystkich średnich zakładów naukowych

Szkoła Koedukacyjna Marji Chojnackiej

obecnie ul. Konstantynowska 38.
Rok szkolny 1 września. Przy szkole
Zakład Freblowski
z zastosowaniem wymagań hygjeny. Śpiew. Tańce. Gimnastyka rytmiczna.
Zapis codziennie od 10 godziny do 6 wieczorem. Kursy dla freblanek.
1703—3—1

KAŻDY MOŻE NABYĆ DZIAŁKI ZIEMI
w najlepszej miejscowości m. Wilna, „ZWIERZYNIEC".

Miejscowość ładna i zdrowa: stary las sosnowy, Wilja. CENY NIZKIE.— WARUNKI DOGODNE. — PROLONGATA WYPŁATY. Wyjątkowo wygodne i tanie działki nad rzeką. — Rozmiary działek według życzenia nabywców. Zwracać się do biura pośr.—w sprzed. działków
WILNO, Zwierzyniec, ulica Giedyminowska 32. (róg Sosnowej)
Tel. № 46. 1524—12—4

Wydawca: Jan Grodek. W tłoczni Jana Grodka, Widzewska № 106a. **Redaktor: Anna Grodek.**